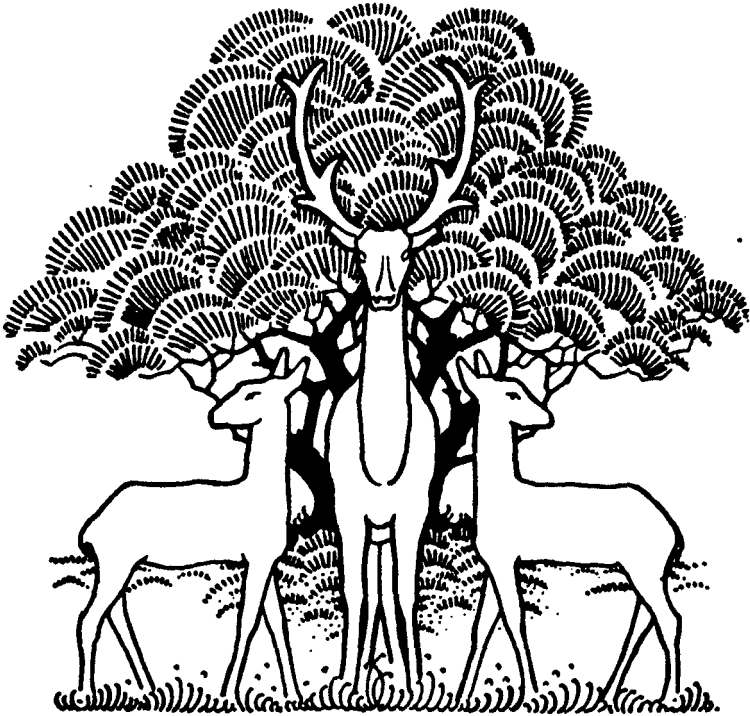

„de Schouw“

Vereniging van
Vrienden
van de
HOGE VELUWE

Vereniging van "VRIENDEN VAN DE HOGE VELUWE"

Uit de Statuten:

Art. 2. De vereniging beoogt het aankweken van een hechte band onder hen, die belang stellen in de Stichting "Het Nationale Park de Hoge Veluwe", gevestigd te 's-Gravenhage, alsmede het bijstaan van het bestuur van die stichting in het verwezenlijken van de doeleinden, die het krachtens de grondregelen van die stichting heeft na te streven.

Art. 3. 1. De vereniging tracht haar doel te bereiken door in nauwe samenwerking met het dagelijks bestuur van de Stichting "Het Nationale Park de Hoge Veluwe":

- a. in brede kring belangstelling te wekken voor "Het Nationale Park de Hoge Veluwe" door het stimuleren van het bezoek aan dit park;
- b. het organiseren van één of meer "Hoge Veluwe-dagen" per jaar;
- c. het vormen van werkgroepen uit en in bijzondere gevallen mede buiten haar leden, ter bestudering van bepaalde onderdelen, mogelijkheden en belangen van "Het Nationale Park de Hoge Veluwe";
- d. het dienen van advies en/of het doen van voorstellen aan het dagelijks bestuur voornoemd;

Bestuur:

Jhr. W.H. de Beaufort, Maarn, Voorzitter.

Prof. Dr. J.F. Kools, Wageningen, Vice-Voorzitter.

C.W. van Calcar, Secretaris, Berg en Dalweg 5, Beekbergen. Tel. 06766 - 500.

Mevr. Ita Kreunen Mees, 2e Secr., "Windewaai", Huenderlo. Tel. 06768 - 262.

Mr. C.J. Pické, Penningmeester, Apeldoornseweg 64, Huenderlo, Giro 951793.

Ch.G. Matser, burgemeester van Arnhem

H.M. Oldenhof, burgemeester van Ede

Mr. A.L. des Tombe, burgemeester van Apeldoorn

Prof. Dr. H. Engel, Amsterdam

Mevr. J.J. Hacke-Oudemans, Putten

J.H. Memelink, Doorwerth

F.J. Tiele, Schaarsbergen

Mr. F. Oorthuys, Hoofd Onderafd. Natuurbescherming, Dep. O.K.W., Den Haag

Prof. A.M. Hammacher, Dir. Ryksmuseum Kröller-Müller, Otterlo

Ir. J.H. van Tuil, Dir. Nat. Park de Hoge Veluwe, Huenderlo

Leden

Leden

Redactie "De Schouw"

adres: "Windewaai", Huenderlo

telefoon 06768 - 262

Mevr. J.J. Hacke-Oudemans

Mevr. Ita Kreunen Mees

G. Spanhaak

A.B. Wigman

De minimum contributie bedraagt f 2.50 voor gewone leden; voor echtgenoten van leden f 1.—. Voor Jeugdleden f 1.—. Organisaties en verenigingen kunnen, als zodanig, lid worden voor tenminste f 10.— per jaar. "De Schouw" wordt U gratis toegezonden.

1 9 6 0

- Weet U, dat 70 van onze leden hun contributie 1960 nog niet betaald hebben? Daar hoort U toch zeker niet bij. Mocht het wel het geval zijn, stort dan nog vandaag Uw jaarbijdrage op giro nr. 951993 Hoenderlo van onze penningmeester.

V E R S L A GVAN DE 24ste HOGE VELUWE-DAG

- Nadat een zestigtal deelnemers zich te twee uur bij Rijenburg had verzameld, gingen de, in tweeën gedeelde, groepen op weg, respectievelijk onder de leiding van Dr. G. Maarleveld en Ir. J.C. Pape, de samenstellers van de geomorfologische bodemkundige kaart met beschrijving, die de Vrienden als jubileumgeschenk is aangeboden. Op de verschillende terreinen waren kuilen met vlakke wanden gegraven, zodat de verschillende grondlagen uitstekend te zien waren. Door de levendige uiteenzettingen van de leiders werd het ontstaan verduidelijkt. Maar ook werd het landschap in ogenschouw genomen, zoals het terrein bij de Deelensche Wasch met een ondoordringbare laag in de bodem, waardoor het water in de bovengrond stagneert en hoog boven het grondwater de plassen, flessen of wassen ontstaan.

Stuifduinen en uitgestoven laagten werden bezocht. Menigeen zal onze onvolprezen Hoge Veluwe weer met een ander oog gaan bekijken.

Tijdens de thee bij de Koperen Kop werd door de secretaris aan de leiders een boekwerk aangeboden en namens de Studiekring voor de Veluwe twee grote krentenbroden. Kaart en boekje is de tweede uitgave van deze kring en bij elke gezinsvermeerdering behoort immers de Gelderse gewoonte hoog gehouden te worden om een krentenmik aan de vaders aan te bieden.

De helft der deelnemers bleef bij de avondboterham van de geslaagde Hoge Veluwe-dag napraten.

AANBIEDING VAN HET ALBUM
AAN HET BESTUUR VAN DE STICHTING
HET NATIONALE PARK DE HOGE VELUWE

- Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der Stichting het Nationale Park De Hoge Veluwe hield het Bestuur een receptie voor genodigden en bij de Stichting betrokken personen op 10 juni 1960 in het Huis St. Hubertus.

Het Bestuur der Vereniging van Vrienden had gaarne aan de uitnodiging gehoor gegeven. Onze secretaris en enige leden hebben het album met de bijdragen onzer leden aangeboden. Smaakvol had de Heer Tiele tekeningen en foto's, afkomstig van de teken- en fotowedstrijd, gerangschikt en van onderschriften voorzien. Zowel de Heer Tiele als de Heer Van Tienhoven hebben de collectie aangevuld met tekeningen en foto's, waarvoor ons Bestuur nog gaarne zijn erkentelijkheid uitspreekt.

Het geschenk is op hoge prijs gesteld.

Aan alle bezoekers werd het bijzonder fraai uitgevoerde contact-fotopocket, "Dit is het Nationale

Park De Hoge Veluwe", uitgereikt. Een boekje met zeldzaam mooie foto's van Cas Oorthuys e.a., tekst van A.B. Wigman en Prof. Dr. A.M. Hammacher, een werk, dat onze Vrienden zich stellig moeten aanschaffen.

De bijzonder gezellige ontvangst in de feestelijk met bloemstukken versierde zaal vond zijn hoogtepunt bij de komst van de valkeniers met de fraaie jachtvogels op de vuist en de aanbieding van een zilveren sigarettendoos door de leden van het St. Hubert Gilde voor de Hooge Veluwe (de grof-wild jagers).

- De geomorfologische kaart, die als jubileumgeschenk aan onze leden is toegezonden, is voor belangstellenden en nieuwe leden, die zich na 15 juni 1960 hebben aangemeld, verkrijgbaar bij Mevr. Ita Kreunen Hees, "Windewaaï" Hoenderlo, tegen betaling van f 2.-- per giro no. 951993 van de penningmeester der Vereniging van Vrienden van de Hoge Veluwe, Hoenderlo.

DE TWEEDE HOGE VELUWE-DAG

zal gehouden worden op zaterdagmiddag, 22 oktober, 14 uur.

Er zal wederom een korte en een lange wandeling zijn door een minder bekend gedeelte van het Nationale Park.

Red.

WIJZIGING TOEGANGSPRIJZEN
NATIONALE PARK "DE HOGE VELUWE"

- De Minister van O.K. & W. heeft zijn goedkeuring gehecht aan het besluit van het Algemeen Bestuur der Stichting tot verhoging der toegangsprijzen en de invoering van jaarkaarten.

De tarieven zijn intussen als volgt gewijzigd:

Auto's	f	1.25
Autobussen	-	2.50
Inzittende auto(bussen)	-	0.50
Wandelaars	-	0.50
Kinderen 4 t/m 16 jaar	-	0.25
Wielrijders en Bromfietzers	-	0.60
Berijders scooters en motoren	-	0.75
Ruiters (minimum per gezelschap f 30.--)	-	1.50
Kampeergeld (excl. toegangsprijs)	-	0.50
Jaarkaarten volwassenen	-	5.--
Jaarkaarten kinderen 4 t/m 16 jaar . . .	-	2.--
Jaarkaarten tevens toegang gevend aan auto	-	12.50

Een en ander impliceert, dat de leden van de Vereniging van Vrienden, gerekend vanaf 1961, eveneens aan een hoger tarief onderworpen zullen zijn; over enige maanden zal aan alle bij de Stichting "De Hoge Veluwe" geregistreeerden hierover een circulaire worden toegezonden.

Ir. J.H. van Tuil,
Directeur "Hoge Veluwe".

DONATEURS EN JAARKAARTHOUDEERS

- Het in het jaarverslag van de Vereniging van Vrienden (Schouw No. 2 -1960, pag. 7) vermelde, als zou het instituut der donateurs komen te vervallen, is niet geheel duidelijk.

Wel is het de bedoeling voortaan onderscheid te maken tussen jaarkaarthouders en donateurs: de eersten kunnen de jaarkaarten tegen gerede betaling (f 5.-- voor een volwassene, f 2.-- voor een kind van 4 t/m 16 jaar en f 7.50 voor de auto) aan elk toegangshek kopen, dan wel het verschuldigde overmaken aan de Stichting "De Hoge Veluwe" (giro no. 8 5 3 6 4 2 of Rotterdamse Bank te Arnhem), waarna toezending der kaart(en) volgt.

Donateurs zijn zij, die, boven het voor de jaarkaart verschuldigde, een bedrag van ten minste f 5.-- extra storten, daarmee uitdrukking gevend aan de sympathie, welke zij voelen voor het doel, dat op de Hoge Veluwe wordt nagestreefd; zij gelieven daarvan aan mij mededeling te willen doen.

De invoering der jaarkaarten tegen contante betaling heeft ook nog een andere betekenis, nl. het vermijden van de administratieve rompslomp verbonden aan de tot dusverre gevolgde werkwijze, die duur is en bovendien tot vele teleurstellingen (wanbetaling!) leidde.

De leden van Uw Vereniging kunnen, althans voorlopig, rekenen op voortzetting der tot dusverre gevolgde werkwijze, nl. toezending - omstreeks kerstmis - der jaarkaarten volgens het nieuwe tarief. Zij, die er de voorkeur aan geven de jaarkaarten voortaan zelf aan de hekken te kopen, gelieven daarvan vóór 1 november kennis te geven aan de directeur van de Hoge Veluwe.

Blijft derhalve gireren, liefst tijdig (december of januari) en uiteraard tegen de verhoogde tarieven (zie boven).

Het Bestuur der Stichting doet een beroep op de "Vrienden" een extra gift van ten minste f 5.--

te willen overmaken, opdat zij als donateurs kunnen worden blijven beschouwd.

Ir. J.H. van Tuil,
Directeur "Hoge Veluwe".

- Voor goed begrip willen wij er nog even op wijzen, dat dus het Nationale Park de Hoge Veluwe van 1 januari 1961 af uitsluitend toegankelijk is op jaar- of dagkaarten (zie Wijziging toegangsprijzen in dit nummer).

Het lidmaatschap van de "Vereniging van Vrienden" staat daar dus los van en is géén toegangsbewijs. Wel verschaft dit U elk jaar twee Hoge Veluwe-dagen en vier maal ons tijdschriftje "de Schouw".

Red.

WILLEM NAB VERTELT (II)

Herinneringen van de wildmoester van het St. Hubertgilde

- Het regent, nee het plenst, als ik Willem Nab in Hoenderloo voor de tweede maal opzoek om zijn herinneringen en vertelsels uit een lang leven in dienst van de Hoge Veluwe op te tekenen. En omdat het in dit zomerseizoen al zo lang "los weer" is, spraken we - éénmaal aan de thee gezeten en met de roffel van de regen in de oren -, eerst woorden van deernis over het lot van de Veluwe vakantiegangers. Zij stonden langs de weg, in plastic gehuld, hoopvol uitziend onder verregende piekharen naar voortdrijvende grijze luchten. Een plotselinge donderslag begeleide hun uitstapje. Nab zegt: "Och, die mensen weten zo weinig van het weer af. Als

de zon maar even schijnt, trekken ze er op uit, maar zij kennen de lucht niet. En als het onweert, weten ze niet of de bui wegdrijft of op komt zeten...."

De man, die altijd in het vrije revier heeft gespeurd, lacht er maar een beetje om. Wat weet de vakantieganger uit de stad, opgegroeid tussen steenklompen, die hem het uitzicht belemmeren, van de weertekenen in de lucht af? Ja, wat weet hij nog van de levende natuur? Miljoenen mensen zijn in onze tijd zo van de natuur vervreemd, dat zij vaak niet weten hoe zich een houding te geven tegenover schoonheid en stilte, ver van de verkeersweg vandaan. Talloze mensen voelen zich in de hei of in het bos zelfs ontheemd en ontwend, vooral als de natuur zelf niet, te hunnen pleziere, meewerkt.

Van ons Nationale Park mag getuigd worden, vooral nu de Stichting als zilveren jubilarisse te boek staat, dat het via de toegangspoorten in Hoenderloo, Otterloo, Oud Reemst en Rijenburg, grote groepen van ons volk en vele gasten van-over-de-grenzen dichterbij de natuur heeft gebracht, dichterbij een uniek landschap en een buitengewoon boeiende, levende stoffage van dat landschap.

Wildmeester Nab heeft tal van excursies over de Hoge Veluwe geleid. Wie zou zich een meer ervaren leermeester kunnen wensen? Scholen en verenigingen heeft Nab in de loop der jaren binnen geleid in een wereld, die hij zelf op zijn duimpje kent. En als er geen wild te zien was, leidde hij de bezoekers naar de zandverstuiving om hun het schrift van de dieren te leren, de prenten van de Moeflon, de slinger van de adder en de wegen van de sluipwesp. "Niet alleen voor de kinderen, maar ook voor de leraren was het vaak helemaal nieuw, wat ik in het zand kon laten zien", vertelt Nab.

Wat is nu zijn hartewens? Dat er op de Hoge Veluwe, naast het museum waarin de kunst wordt gediend, een natuurhistorisch museum komt. Alles wat ons Nationale Park te bieden heeft, in flora en fauna,

zou daar een afspiegeling moeten vinden. "Ik heb altijd op het stichten van dat museum aangedrongen en ik hoop, dat ik het, ondanks mijn 79 jaren, nog zal meemaken, dat het er staat."

Dat het een heel belangwekkend museum zou kunnen worden, daarvan krijgt ge een indruk als Nab opsomt wat er zoal tot de levende inventaris van ons Nationale Park behoort: om en nabij 180 Hoeflons, 170 herten, 80 reeën, 70 wilde zwijnen; verder koroenders, marters - daardoor weinig eekhoorns! -, haviken, de buizerd, de slechtvalk, de boomvalk en de torenvalk, de sperwer en de visarend, de zeearend - "maar die heb ik de laatste jaren nog niet gezien", zegt Nab -, een enkele maal de wespendief en verder de kiekendieven, bunzings, hermelijnen, de sluipwesp en de miereneeuw, de wezel en Reinaard de vos. Een globale inventarisatie natuurlijk, maar toch wel voldoende om zich een beeld te kunnen vormen van hetgeen een natuurhistorisch museum, uit een oogpunt van voorlichting, zou kunnen bieden, nog geheel afgezien van de floralia en de landschappelijke aspecten. Het museum zou een interessant voorportaal tot het voor zeer velen nog terra incognita van de Hoge Veluwe kunnen worden.

Maar dan geen regen en geen onweersbuien! Want als de regen een fijne sluier spreidt over het Park en de damp uit de vochtige bodem slaat, als een zwart wolkendek de stille paden verduistert en de wind gaat zwijgen, totdat een bliksemschicht heftig het bos doorklieft, dan is het beter de Hoge Veluwe binnen de muren van Habs stevige huis te halen en de oud chef-jachtopziener daar zijn vertellingen te laten doen; verhalen van heel vroeger, toen Hoenderloo nog nauwelijks als dorp bestond. Op het grondgebied van de Hoge Veluwe, halverwege Hoenderloo en het jachtslot, bevond zich vroeger het gehucht De Bunt, bestaande uit elf lemen hutten. In die hutten, bewoond door een arm heidevolk, stond meestal een "vuurmannetje", een soort oven-

tje van stenen, waarin het vuur werd gestookt. Nab herinnert zich hoe één van de bewoners 's avonds bij dat vuurtje zat met een bezompje en een emmer water in zijn directe nabijheid. Als de vlammen te hoog gingen, werd de bezem nat gemaakt en het vuur getemperd. De rook vond een uitweg door een gat in het dak van pluggen en takken, waarin vaak, bij wijze van schoorsteen, een tonnetje was geplaatst. Het was er natuurlijk erg rommelig. Boven de deur hingen wel eens stukken van een oude fiets, die hard rammelden, als iemand zich toegang tot de woonruimte verschaftte. De mensen uit de Bunt waren verplicht één dag per jaar te werken voor de boeren in Deelen, zulks in ruil voor hun toestemming om de hei te mogen maaien. Een dag werken betekende meestal schapen scheren of wassen.

Op Deelen, dat voor de tweede wereldoorlog met Terlet tot de Apeldoornseweg bij het Nationale Park heeft behoord, woonden vroeger zeven boeren. Zij hadden geen leidingwater, maar maakten gebruik van het heldere water uit een schilderachtige, met peppels omzoomde spreng, die de Ziep werd genoemd. Onderaan Deelen liep de spreng dood. De boeren van Deelen hadden alle een afdeling op de hei, waar ze schapen en weinige koeien hielden. De schaapskooien stonden boven op de berg. Als de tijd voor het scheren was gekomen, werden de schapen eerst gewassen in de veenachtige plas, die nu nog de Deelensche Wasch wordt genoemd. De dieren werden er op de rug in gesleept en vervolgens grondig gewassen. Intussen werd in de schaapskooien fijn, wit zand gestrooid - bij iedere kooi bevond zich altijd een zandgat - en op dat zand moesten de schapen vervolgens een dag of veertien huizen, voordat het scheren begon. Dat alles om te voorkomen, dat de gewassen wol weer vuil werd. De bewoners van de Bunt trokken op een vooraf bepaalde dag naar Deelense Start om te wassen of te scheren, al naar het uitkwam.

Met de "luu" uit de Bunt woeien tevens de spookverhalen over naar Deelen. Aha, schuif nu dichtert aan bij de tafel van Nab. Metsel mee, op deze buigige zomermiddag, de muur van gezelligheid rond de geboren verteller, die Nab is. De regen klettert. In de verte rommelt het onweer na. Buiten glimmen de bomen van het water.

De oude lijkweg van Deelen naar de Pampel en verder naar Otterloo liep door het moerassige gebied nabij de Deelensche Wasch. Het weggetje bij de Wasch, waar ook een bruggetje lag, werd de ijzeren man genoemd, een puur verzinsel, vertelt Nab, van de vroegere koetsier van meneer Kröller, IJzendoorn. Die reed er te paard veel langs. Maar toen de Deelense boeren eens een partij stenen hadden gekocht en ter plaatse hadden opgeslagen om een stuk van de weg te verharderen, begon het al iets op spokerij te lijken. Want de stenen langs de lijkweg waren na een duistere nacht, plotseling verdwenen. Het bleek weldra, dat de bewoners van De Bunt voor spook hadden gespeeld. Want verschillende vuurmannetjes in de hutten bleken na die mysterieuze verdwijning in zeer goede staat te verkeren. Van de lijkweg behoefde niet lang meer gebruik te worden gemaakt. De doden werden later op Schaarsbergen begraven. Een vader en zijn zoon uit De Bunt beleefden eens een griezelige geschiedenis in het Veentje, waar toentertijd een stuk rogge stond. Het Veentje lag in de nabijheid van de tegenwoordige vijver. De vader zou een haas schieten. Hij raakte, op een avond bij lichte maan, een achterloper van het dier, maar Lampe rende door, wenkend met zijn kapotte achterloper en roepend: "Kom maar Jan, kom maar Jan..." De zoon zei: "Dat wil ik ook zien, maar dan zal ik de haas schieten met een dubbeltje op het geweer". Bij spokerij kon een dubbeltje wonderen doen. Ach, de zoon kwam lijkbleek terug in de hut. De stukken van de oude fiets rammelden achter hem op de dichtvallende deur. Haas was zo groot als een wolf geworden en schoof als een donker dier over

het roggeveld, dwars door een schuur. Ook hij had "een spook gezien". Vrees de avonden met lichte maan, als een klein, gewichtloos wolkje langs de hemel schuift en gevreesde schaduwen tovert op de melkblanke rogge. En wie heeft als kind niet gegriezeld, wanneer scheper Blauwbroek, bij wijze van paedagogisch vermaan ten tonele werd gevoerd? "Pas op, dat Blauwbroek je niet ziet; je kunt beter van ouderdom dood gaan...." Blauwbroek, de schaapherder, die volgens de verhalen over de Renkumse heide naar Deelen trok, had zijn schaapskooi in brand gestoken en gezworen "Als ik het gedaan heb, zal ik dertig jaar na mijn dood nog elk jaar terug komen met een brandend bos stro op mijn rug...." Hoe vaak is Blauwbroek niet gezien als dwaallicht in moeras en hei?

Omstreeks 1910 zijn de hutten van de Bunt op last van de familie Kröller afgebroken. De eigenaren werden schadeloos gesteld met honderd gulden per man. Zij kregen andere huizen in het dorp en gingen er goed op vooruit. Twee huisjes, die van steen waren opgetrokken - één ter vervanging van een afgebrande hut - bleven nog enkele jaren staan. De polderjongens, die in 1916 de vijver achter het jachtslot groeven, hebben er nog een tijdlang in gehuisd. Daarna verdween ook het laatste spoor van dit merkwaardige gehucht, kweekplaats van stroperij, maar ook van oude spookverhalen op de Hoge Veluwe.

Wildmeester Nab kan er nog veel over vertellen, maar zie, de zon duikt op uit haar schuilhoek. De hemel blauwt weer achter wolkenflarden en een uitbundige schittering van droppels op bloem, blad en schors verwelkomt u op de terugweg van Hoenderloo.

Het vervolg van Nabs herinneringen bewaren we voor een volgend nummer.

Hondsdagen 1960.

G.S.

INSTITUUT VOOR TOEGEPAST BIOLOGISCH ONDERZOEK
IN DE NATUUR

Proeven met de rupsen van plakker
en ringelrups in het Nationale Park

Dr. A.D. Voûte, directeur van het ITBON,
schrijft ons het volgende:

- Sommigen zullen, wandelende door het Zuidelijke deel van het Park, wellicht een paar groene gazen kooien hebben ontdekt, metende 2 x 2 x 2 meter, en opgebouwd ieder om een laag eikje. Doel van dit artikelje is, duidelijk te maken waarvoor deze kooien dienen.

Het ITBON voert een onderzoek uit naar de invloed van de kwaliteit van het voedsel, het eikeblad, op de ontwikkeling van plakker en ringelrups, twee vlindersoorten. Doel van dit onderzoek is uit te maken in hoeverre de kwaliteit van het voedsel invloed kan uitoefenen op het massaal optreden van deze insecten. Daartoe worden op het terrein van het ITBON bij Arnhem rupsen van de genoemde vlinders in gazen kooitjes opgekweekt op eiketakken van verschillende vindplaatsen in Gelderland en Noord-Brabant. De rupsen leven hier echter onder zeer kunstmatige omstandigheden, en zodoende werd de behoefte gevoeld op een rustige plaats de rupsen ook meer in hun gewone doen te observeren. Daarom werden de kooien op de Hoge Veluwe geplaatst.

In 1959 stonden de kooien op dezelfde plaats. De ene bevatte toen ringelrupsen en de andere plakkers. De plakkers vertoonden iets bijzonder aardigs; zij lieten zich aan een spinseldraad zakken van de takken en werden toen meegevoerd door de wind, waardoor zij op de kooiwand belandden. Dit is belangrijk, omdat hierin wellicht een niet te on-

derschatten verspreidingsmogelijkheid van de plakker is gelegen. Het verschijnsel is des te merkwaardiger, omdat bleek, dat de luchtreizigers hoofdzakelijk mannelijke vlinders leverden, terwijl de vrouwtjes achterbleven op de boom. Om dit te weten te komen moesten de rupsen worden doorgekweekt. Het aantal vlinders, waarop wij deze conclusie moesten baseren, was echter klein en daarom herhalen wij de proef dit jaar.

Interessant was het ook te zien, dat de rupsen het luchtruim kozen alleen zolang de boom onbebladerd was. Ook dit, achteraf beschouwd wel begrijpelijke verschijnsel, wilden wij nog eens voor een tweede keer zien, temeer omdat het experiment als zodanig dit jaar kon worden verbeterd.

Het zal thans wel duidelijk zijn, dat de groene kooien in het Park een hulpmiddel zijn om het ITBON een inzicht te geven in een belangrijke fase van de levenscyclus van een schadelijk insect.

Op het Planken Wambuis heeft de plakker enige jaren geleden een plaag veroorzaakt, en wel in de lariks.

Van nature zou de plakker dus ook wel eens op de Hoge Veluwe kunnen verschijnen. In 1959 is hij echter alleen bezuiden de grote rivieren gevonden en dan nog in zeer kleine aantallen.

Tot slot en ter geruststelling zij voorts nog medegedeeld, dat in de kooien met betrekkelijk kleine aantallen rupsen wordt gewerkt, en dat de kans op ontsnappen uitermate gering is.

+++
+

NIEUWE UITGAVEN

F O T O - P O C K E T
V A N D E H O G E V E L U W E

(Uitgegeven met medewerking van het
Nationale Park en de Kröller-Müller Stichting)

- Misschien zou het toch wel zijn verschenen, want de uitgevers van boekjes, verwijzend naar de schoonheid van stad en land, zouden te eniger tijd ongetwijfeld mogelijkheden hebben gezien in een werkje over een gebied, dat in de loop van een jaar door ongeveer 500.000 personen wordt bezocht. Tot dusver ontging het echter min of meer aan hun aandacht, tot er van Hoge Veluwe-zijde de attentie der uitgeverij "Contact" te Amsterdam op werd gevestigd, zulks tevens met de bedoeling zo'n pocket dienstbaar te maken aan het 25-jarig bestaan van het Nationale Park, dat 26 april j.l. kon worden gevierd. Dank zij de vlotte medewerking van de uitgever kon het voornemen tijdig worden verwezenlijkt en smaakten bestuur en directie de voldoening op 10 juni ter herinnering aan het zilveren feest aan velen een exemplaar te kunnen uitreiken.

Het boekje "Dit is het Nationale Park de Hoge Veluwe" vormt het 21e deel van een serie uniforme foto-pockets over binnen- en buitenlandse steden, landen, toeristische centra, landschappen enz.

Steeds wordt de nadruk ervan gelegd op het illustratieve gedeelte, dat onveranderd in deze reeks uitnemend is verzorgd in rotogravure en dat ook in het onderhavige deeltje ten volle de aandacht van samenstellers en uitgever had.

Alle facetten van de Hoge Veluwe, wisselend van historie, architectuur, kunst, bos en veld, wild,

jacht enz. vindt men bij korte beschrijvingen van A.D. Wigman en Prof. Dr. A.M. Hammacher belicht, waarbij de fotografen Cas Oorthuys, J.H. van Schuppen, G.K.C. van Tienhoven, P. Didier en J. Versteeg hun artistieke medewerking in 1 100 opnamen verleenden.

Zodoende werd een evenwichtige samenhang tussen tekst en illustraties verkregen en ontstond een fraai boekwerkje, waardig aan ons Nationale Park. Het leent zich - mede door de veeltalige edities - in het bijzonder als geschenk aan vrienden en relaties.

Vele exemplaren vonden reeds hun weg en wanneer de pocket ook in de moderne talen zal zijn verschenen (de Engelse is al verkrijgbaar), waarborgt dit een ruimere verspreiding, welke aan het bezoek ongetwijfeld bevorderlijk zal blijken. Want dat het bestaan van dit Nederlandse vacantiedoel door zulk een uitgave van standing in breder kring bekendheid zal krijgen, staat wel vast.

v.T.

De prijs van de Hollandse uitgave bedraagt f 3.90, die van de buitenlandse f 4.50.

De boekjes zijn verkrijgbaar bij de boekhandel en bij alle hekwachters van de Hoge Veluwe.

Franco toezending vindt eveneens plaats na overmaking van het verschuldigde bedrag op giro no. 8 5 3 6 4 2 ten name van de Stichting "Het Nationale Park de Hoge Veluwe" te Hoenderloo.

